

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 3. Quotuplex sit reservatio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

§. III.

Quotuplex sit Reservatio.

59. II. Reservatio alia dici potest pœnalis, alia non pœnalis, sed medicinalis, ut indicat Sanch. *l. 9. Matr. Diss. 32. n. 18.* Lug. *loco mox citan. n. 9.* Palao *tr. 2. Diss. 1. p. 17. n. 8.* Prior in odium alicujus delicti ejusque pœnam; posterior tantum in bonum fidelium, & rectam Ecclesiæ gubernationem fit. Prioris generis putat Gobat *tr. 7. n. 360.* esse tantum illam Reservatorem, quæ habet annexam censuram; alias omnes accenset non pœnalibus. Sed rectius Palao *l. c.* docet, pro pœnali habendam, quando fit per talem legem, per quam simul etiam specialiter ipsum delictum reservatum prohibetur, & puniatur; pro non pœnali autem, quando per legem aliquam fit, quæ simpliciter tantum loquitur, reservando quidem delictum, sed non simul etiam specialiter illud prohibendo. Alium sensum huic Auctori attribuit Joseph à S. Januario apud Dian. *p. 10. tr. 16. Ref. 63.* sed non videtur eum satis esse assecutus. Et hanc reservatorem distinctionem non est otiosum aut inutile observare.

Nam pœnalem non incurrit, qui scienter quidem delictum committit, sed invincibiliter ignorat legem, quæ illud prohibet simul & reservat. Sanch. *l. c.* vel, ut alii loquuntur, saltem invincibiliter ignorat ipsam impositam à tali lege reservatorem. Palao *l. c. & alii*, idque ipse etiam Sanch. probabile censet; sicut & Lugo *de pœnit. Disp. 10. n. 11.* Dian. *p. 6. tr. 6. Ref. 42.* Ratio, quia sicut privilegium juri communi insertum sequitur naturam juris communis, ita etiam Reservatio per

R. P. Stoz Trib. Pœnit. Lib. II.

legem prohibitivam simul & punitivam facta sequitur naturam talis legis, tanquam accessorium ad suum principale, ut argumentatur Sanch. *l. c.* atqui certum est, quod qui legem, & ex communi etiam probabile est, quod qui vel solam pœnam legis, contra quam agit, saltem invincibiliter ignorat, pœnam non incurrat, ergo nec reservatorem pœnalem. A reservatorem autem non pœnalibus nulla excusat delinquentes ignorantia, quia hujusmodi reservatio est mera, & absolute facta ablatio Jurisdictionis, sine qua non potest ullo modo à Confessione absolvi pœnitens, sive jam scienter, sive ignoranter delictum commiserit. Reservatio pœnalis est quidem etiam ablatio Jurisdictionis, non tamen mera, cum sit simul etiam pœna; neque fit absolute, sed tantum conditionate, scilicet nisi delinquens legem reservantem, vel saltem reservatorem invincibiliter ignoraverit.

Nonnulli apud Dian. *cit. Ref. 42.* putant, omnem reservatorem esse pœnalem, (quibus quoad hoc consentit Fagundez *Prec. 2. lib. 8. cap. 1. n. 28.*) adeoque nullam, quæ per legem quamcunque fit, incurri ab ignorantibus, idque multis rationibus probare conatur Joseph à S. Januario apud Dian. *cit. Ref. 63.* & ipse Diana *ibid.* fatetur hoc esse satis probabile; sed, ut ego intelligo, ad summum speculative tantum, & non practice: quia nostram sententiam, quæ affirmat, reservatorem non pœnalem incurri etiam ab ignorantibus, agnoscit *cit. Ref. 42.* esse communem, à Lugone dici certam, & omnium Religionum praxi receptam; contrariam quoque opinionem ab Hurtado censeri improbabilem. Unde non attentâ probabi-

D

habi-

f 03

nal
sentia
m
A

babilitate, quam contrariæ sententiæ antea tribuerat, meritò ait, se nostræ ad hæreret, nec audere se ab ea recedere.

60. III. Omnino tamen hîc præterea addendum, & bene notandum est fundamentum à Dicast. *de pœnit. Disp. II. n. 19. & seqq.* traditum, uti & ab aliis, quòd nimirum Casus à Pontifice reservatus semper expressè habeat vel saltem censeatur habere implicitè annexam censuram, & sit tam quoad peccatum, quàm quoad censuram reservatus; ita quidem, ut, quod n. 37. docet, utraque reservatio sit inter se tam in fieri quàm in conservari connexa, & alterutrâ ablata hoc ipso censeatur ablata & altera, nisi expressè Pontifex aliud statuerit. Atque hinc ipse n. 23. probabilissimum esse ait, testaturque absolutè docere Henriq. & Coninch, quòd, quando peccatum reservatum & habens annexam censuram ita committitur, ut propter ignorantiam, metum, vel aliam causam non incurratur censura, hoc ipso peccatum commissum non sit reservatum; sed possit à quovis legitimo Confessario absolvi. Idem docet Palao *tr. 4. de fide. disp. 4. p. 3. in priv.* Tamb. *in Meth. Conf. l. 3. cap. 7. n. 3.* & *in tr. de Casibus reservat. cap. 5. §. 1.* Dian. *p. 9. tr. 6. Res. 13. cum aliis*, inter quos est etiam Laym. *l. 5. tr. 6. cap. 12. n. 2.* qui *l. c.* excipit crimen hæresis, sed non bene, ut Dicast. *cit. n. 37.* docet, & Sanch. *lib. 2. Moral. cap. 8. n. 3. & 5.* ubi: si hæreticus, inquit, ratione ignorantia censuram Excommunicationis non incurreret, posset ejus peccatum à quovis Confessario absolvi, quia non est reservatum. Et hæc ita se habent, sive jam reservatio ejusmodi dicatur esse pœnalis, ut vult Gobat præ-

ced. num. sive non esse. A quavis autem censura, ut id quoque hîc obiter dicam, excusatur etiam adhuc ille, qui si non ipsam legem, tamen censuram, saltem sub qua lex aliquid prohibet, ignorat, & quidem ignorantia etiam vincibili & mortaliter culpabili, modò non sit crassa & supina. Sanch. *lib. 9. Matr. Disp. 32. n. 37.* Laym. *l. c.* & Dian. in variis locis indicatis *in sum. V. Ignorantia. n. 7. cum aliis.*

Quinam verò casus sint reservati Pontifici, videri potest apud Toletum *lib. 1. cap. 18.* Filliuc. *tr. 20. cap. 4. n. 13.* & in *Instruct. cap. 1. art. 5. & alios.* Universum quadraginta duos enumerat Suar. *de Censur. Disp. 22.* inter quos censeri adhuc debent etiam illi omnes, in quos potestas absolvendi concessa est Episcopis in *Trid. Sess. 24. cap. 6.* & Ordinibus Mendicantium in suis privilegiis, vi quorum possunt isti absolvere ab omnibus Casibus Pontifici reservatis, exceptis Casibus in Bulla Cænæ, & quinque aliis in Decreto Clem. VIII. de quo *sup. n. 58.* contentis, & sunt 1. Extractio reorum ex Ecclesia vel Cæmeterio contra Gregorii XIV. prohibitionem. 2. Violatio elausuræ Monialium ad malum finem Castitatis contrarium. 3. Duellum in forma *Trid.* 4. Percussio Clerici, si non sit levis, sed mediocris vel gravis. & 5. Simonia realis vel confidentialis; de quibus vide Pellizarium *tr. 6. cap. 2. à n. 18.* Sed adverte, postea Urbanum VIII. in suo Decreto 1628. 17. Nov. declarasse, quòd Regularibus per Decreta Clem. VIII. minimè fuerit extra Italiam ablata, si quam habebant, facultas absolvendi ab aliis peccatis & censuris, præterquam in Bulla Cænæ, & per Ordinarium loci reservatis.

Ex

Ex prædictis autem, ut patet, onus Pontificiarum reservationum jam multum est alleviatum.

61. IV. Quod si casus ab Episcopo reservatus habeat ab eodem annexam censuram, tunc est quidem etiam tam quoad peccatum, quam quoad censuram reservatus; sed ita juxta usum Ecclesiæ & communem sensum Episcoporum, teste Tamb. *tr. de Casib. reserv. cit. cap. 5. §. 1. n. 7.* ut una ex duabus illis reservationibus sit independens ab altera, adeoque peccatum adhuc maneat reservatum, quamvis propter ignorantiam, metum, vel aliam causam non sit contracta censura. Episcopi enim communiter volunt peccatum ratione sui ipsius, & prout à censura distinctum est, reservare. Unde non omnes casus ab Episcopis reservati habent annexam censuram. Deinde Episcopi, si alicui suo casui reservato annectunt censuram, faciunt id tantum in hunc finem, ut reservatio sit tantò gravior, & à delinquente non tam facile possit sine requisito Episcopi consensu evitari; atqui huic fini repugnat, velle, ut reservatio peccati, & reservatio censuræ sint inter se inseparabiliter connexæ, ut patet ex dictis; ergo Episcopi talem connexionem communiter non volunt; nec potest in dubio præsumi, quòd eam velint. Veruntamen si omnino ex verbis Reservationis, vel ex alijs circumstantijs aperte constaret, quòd Episcopus in aliquo casu, à se cum censura reservato, vellet utriusque reservationem esse inter se connexam, tunc omnino esset idem de illo; quod de aliquo casu Pontificio *sup. n. 60.* Quæ autem hæc dicta sunt de casibus ab Episcopo cum censura reservatis, intelligenda sunt etiam

ob easdem causas de casibus à Prælato Regulari reservatis, & annexam censuram habentibus; utrobique tamen semper attendendum est, an Reservatio sit vel non sit pœnalis. *sup. n. 59.*

§. IV.

Quinam possint facere Reservationem Casuum? & quo modo?

62. V. Illi omnes & soli possunt casus aliquos reservare, qui habent potestatem alijs conferendi jurisdictionem ordinariam, vel delegatam; adeoque 1. Pontifex pro tota Ecclesia. 2. quivis Episcopus pro sua Diocesi. 3. Prælati Regularis pro suo Ordine vel Monasterio; & 4. etiam Parochus pro sua parochia, quia etiam ille, si velit, potest Jurisdictionem in suas oves, cum eam Cooperatori suo vel alteri Sacerdoti delegat, ad certos casus restringere. *Dicast. de pœnit. Disp. II. n. 4. Lugo de pœnit. Disp. 20. n. 2. vide Tann. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 78.* Sed non est in usu; nec expedit ita gravare parochianos. Fieri potest directè vel indirectè. Priore modo fit, cum quis jurisdictionem alterius, quam restringit, habet sibi subordinatam, ut Ordinarius superior habet Ordinarij inferioris, & delegans delegati. Posteriore modo fit, cum quis jurisdictionem alterius sibi non habet subordinatam; suum tamen subditum eidem subjicit, sed quoad aliqua tantum peccata, non quoad omnia, ut si Prælati Regularis permittat suum Religiosum à peccatis absolvi per Parochum, exceptis aliquibus casibus.

Prælati autem Regularibus potestatem reservandi, ne ea abuterentur, limitavit Clemens VIII. & undecim tantum